

Tysvær Kommune
Sigve Haaland
Postboks 94
5575 AKSDAL

Dato: 14.06.2022
Dokumentnummer: 22/1217-8
Dykkar referanse:
Saksbehandlar: Hilde Fredriksen

Delegasjonssaknr. 415/22

Vedtak om tiltak - Dispensasjon - Dagsturhytte - gnr. 72 bnr. 4 - Akسدalsvegen 46

Adresse Aksdalsvegen 46	Gårdsnr. 72	Bruksnr. 4	Festenr.	Seksjonsnr.
Tiltakshaver Tysvær Kommune Postboks 94 5575 AKSDAL				
Type tiltak/bygning Nybygg /				

Vedtak

Søknaden er godkjent. Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningsloven (pbl.) § 21-4. Dispensasjon fra LNF-formålet i kommuneplanens arealdel er gitt med hjemmel i pbl. § 19-2.

Følgende tiltak er godkjent:

- Dagsturhytte

Vilkår

- Krav om skilt med informasjon om båndtvang og skilt med informasjon om naturkvalitetene i område, og hvordan disse kan ivaretas.
- Da det sannsynligvis finnes en hekkelokalitet for vandrefalk like over 1 km i fra Alvanuten settes det vilkår om at heilkopterflyvning ikke må skje nærmere enn 1 km i fra hekkelokaliteten i hekketiden.
- Det skal innsendes informasjon om «åpent overbygd areal» senest ved søknad om brukstillatelse/ferdigattest.

Søknad og saksopplysninger

Det er søkt om oppføring av dagsturhytte for allmenn bruk. Bygningen ønskes oppført like sør for sendermasten på Alvanuten i Akسدal. Hytten skal ikke brukes til overnatting/permanent opphold. Innsendte tegninger viser en pipe i bygningen. Søknad om pipe krever søknad om tiltak med ansvarsrett (pbl. § 20-3), og er derfor ikke en del av denne søknaden.

Det er utarbeidet konsekvensanalyse, jf. nml § 53 og TEK § 9-4.

Det er søkt om dispensasjon fra LNF-formålet i kommuneplanens arealdel, jfr. pbl. § 19-1.

Adresse Aksdalsvegen 46	Gårdsnr. 72	Bruksnr. 4
Bebyggd areal (BYA)	<u>Dagsturhytte:</u> 48 m ²	
Bruksareal (BRA)	<u>Dagsturhytte:</u> 15 m ² - hovedplan åpent overbygd areal – ikke oppgitt	
Vann	Det skal ikke installeres vann	
Kloakk	Det skal ikke installeres vannklosett	
Pipe	Nei	

Tegningsdokumentasjon

Tillatelsen er basert på tegningsdokumentasjon datert 25. mars 2021 med journaldato 3. mars 2022.

Plangrunnlag

- Plantype: kommuneplan
- Planformål: LNF – hensynssone friluftsliv og landskap

Avstander

- Avstand til nabogrense: > 8 meter
- Avstand til nærmeste bygning: ca 25 meter til sendertårn
- Avstand til midten av vei: > 50 meter

Lokalisering og høydeplassing

Dette tiltaket krever ikke utstikking av plassering i plan og høyde, forutsatt at nøyaktige grenser mot naboer er kjente.

- Tiltaket skal plasseres i samsvar med godkjent situasjonskart og fastsatt høyde.
- Arbeidet må ikke igangsettes før endelig høyde/plassering er kontrollert av kommunen.

Nabovarsling

Det er gjennomført nabovarsling i samsvar med reglene i pbl § 21-3. Det er ikke registrert merknader i saken.

Vurdering etter naturmangfoldloven

Kommunen skal vurdere søknaden etter prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven, jf. § 7 i samme lov. Hytta vil ligge i et område med kystlynghei som er definert som «utvalgt naturtype», jf. forskrift om utvalgte naturtyper og naturmangfoldloven (nml) kap VI. Forekomsten er «Valhest – Kiggjafjellet» som er kategorisert som «svært viktig». Det betyr for det første at det skal tas «særskilt hensyn» til naturtypen ved utøving av offentlig myndighet og skjønn, og for det andre at det er egne saksbehandlingsregler knyttet behandlingen av søknaden etter plan- og bygningsloven.

I forbindelse med søknaden er det utarbeidet en konsekvensanalyse, jf. nml § 53 og byggteknisk forskrift § 9-4. Det vises til notatet «*Konsekvenser for naturmangfold ved oppføring av dagsturhytte på Alvanuten, Tysvær kommune i Rogaland.*» (Ecofact 2022) for oppsummering av kunnskapsgrunnlaget, jf. nml § 8, og vurdering av konsekvens for naturmangfoldet. I tillegg er databasene Naturbase, Sensitive arter og Artskart sjekket ut.

I databasen for sensitive arter er det registrert vandrefalk (LC, livskraftig, på norsk rødliste) i Aksdal-området. Det ligger også inne observasjoner av vandrefalk i Artsdatabanken sitt Artskart. Det er vurdert at hekkelokaliteten ikke ligger ved Alvanuten. Artskart viser også en observasjon av fjellvåk (LC) fra 2015 i området, samt en registrering av pelssåtemose (LC) fra 2013 ved Alvanuten. I Artskart ligger det videre en observasjon av hubro (EN, sterkt truet, på norsk rødliste) fra 2011 innenfor kystlyngheia, men dette er over 2,5 km nord for Alvanuten. Registreringen er kommentert i rapporten «*Kartlegging av hubro i Bokn og Tysvær kommuner i 2016*» (Bjarne Homnes Oddane, Ecofact), men det ble ikke gjennomført lytting. Da avstanden er stor, og Alvanuten ligger i utkanten av kystlyngheia i tilknytning til eksisterende bebyggelse, er det vurdert at tiltaket ikke vil ha særlig konsekvens for en eventuell hubrolokaltet lengre nord i kystlyngheia.

Kravet til kunnskapsgrunnlaget ved vurdering etter nml skal stå i et rimelig forhold til saken sin karakter og risiko for skade på naturmangfoldet, jf. § 8. Vi regner kunnskapsgrunnlaget er godt nok, og da trenger ikke «Føre-var-prinsippet» i § 9 å tillegges særlig vekt i denne saken. Når det gjelder påvirkning på kystlyngheia står det i konsekvensanalysen; «*Konsekvensen av tiltaket er vurdert til **noe miljøskade** på kystlyngheia. Vurderingen er basert på at dagsturhytta er planlagt oppført i kanten av kystlyngheia, i et område hvor det har vært gjort inngrep tidligere og hvor aktiviteten allerede er høy. Området er også bestående av en høy andel nakent berg*». Det er videre konkludert med at «*Den samlede konsekvensen for naturmangfold vurderes til noe negativ, basert på at **noe miljøskade** er dominerende for vurderte forekomster.*»

Kommunen må også vurdere den samlede belastning på økosystemet, jf. § 10. Naturtype kystlyngheia er sterkt truet (EN) på norsk rødliste for naturtyper, som betyr at naturtypen nasjonalt har vært i sterk tilbakegang. På en regional skala er denne heia en av flere kystlyngheier innen relativt kort avstand, og det er vurdert at tiltaket i liten grad påvirker kystlyngheias tilstand nasjonalt.

Av naturmangfoldloven §§ 11 og 12 går det frem at; «*Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter*» og «*For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater*».

Søker har vurdert Alvanuten som en gunstig lokalisering av en slik dagsturhytte, blant annet med tanke på tilkomst og nærhet til bebyggelse, og hytta er i utgangspunktet et samfunnsnyttig tiltak. I konsekvensanalysen er det foreslått to avbøtende tiltak; utarbeide skjøtselsplan for område/områdene og å sette opp informasjonsskilt om båndtvang.

Å utarbeide en skjøtselsplan krever blant annet samarbeid mellom grunneierene i området, og det er nok ikke naturlig at tiltakshaver i denne saken pålegges dette arbeidet. Det bør settes krav om skilt med informasjon om båndtvang, og det kan gjerne utarbeides skilt med informasjon om naturkvalitetene i område, og hvordan disse kan ivaretas.

Da det sannsynligvis finnes en hekkelokalitet for vandrefalk like over 1 km i fra Alvanuten kan det vurderes å sette vilkår om at helikopterflyvning ikke må skje nærmere enn 1 km i fra den antatte hekkelokaliteten. Dette samsvarer da med anbefalte hensynssoner for helikopterflyvning og bakkearbeid som er 1 km for vandrefalk (Multiconsult, «Anbefalte hensynssoner for sårbare arter av fugl»).

Vedtaket må kunngjøres i avis og registreres i Miljøvedtaksregisteret, jf. § 56 i nml, og forskrift om miljøvedtaksregister § 3 bokstav c.

Landbruksvurdering

Eiendommen er en jordbrukseiendom. Tiltaket er planlagt på areal registrert som «annet markslag» (NIBIO, 14.06.2022). Tiltaket berører ikke jordbruksjord, og siden det allerede er en tursti der så vil ikke tiltaket påvirke landbruksinteressene i området. Det er ikke nødvendig med egen vurdering etter jordloven.

Samfunnssikkerhet

Tiltaket er vurdert til ikke å være utsatt av flom, skred eller rasfare.

Visuelle kvaliteter

I følge pbl. § 29-2 skal ethvert tiltak prosjekteres og utføres slik at det etter kommunen sitt skjønn har gode visuelle kvaliteter, både i seg selv og i forhold til funksjon og omgivelser. Dagsturhytten skal oppføres i et plan som inneholder et oppholdsrom og en mindre hems. Bygningens er utformet med skråtak som stedvis fortsetter skrått ned mot terrenget og danner blant annet utvendige sitteplasser og oppbevaring av utstyr/vedlager og lignende. To «takopplett» og et overbygget inngangsparti gir flere åpne overbygde arealer som gir oppbevaringsplass men er også lune og beskytter mot vind og vær. Bygningen skal oppføres i tre og får en mønehøyde på ca 4 meter. Dagsturhytten er godt tilpasset sin bruk, innehar gode funksjoner, og er godt tilpasset miljøet. Tiltaket vurderes å være i samsvar med bestemmelsen.

Dispensasjon

- Tiltaket er i strid med LNF-formålet i kommuneplanens arealdel – hensynssone friluftsliv og landskap.

- Søkerens begrunnelse:
  - Dagsturhytten er planlagt bygget like ved sendermasten med tilhørende hus på eiendommen gbnr. 72/126.
  - Avstand til eksisterende sendermast/hytte blir 25/40 meter. Området er dermed alt bebyggt, og det er etablerte stier.
  - Dagsturhytten vil bli et godt folkehelse-/trivseltiltak for almenheten.
  - Vi har fått utarbeidet en konsekvensanalyse med tanke på kystlyngheien og truede fuglearter. Konklusjonen i analysen er at tiltaket ikke vil ha store negative konsekvenser. For å gjøre konsekvensene minst mulig, vil det bli satt opp informasjonsskilt.
- Uttale fra Statsforvalteren i Rogaland:
  - *Saka gjeld søknad om oppføring av dagsturhytte på gnr./bnr. 72/4. Hytta er søkt plassert i område avsett til LNF-område i kommuneplanen, der det er kartlagt forekomst av kystlynghei i god hevd. Det er også registrert hekkande forekomst av gjøk Cuculus canorus (NT) og flere raudslista fugleartar er observert.*
  - *Det er utarbeida ein konsekvensutgreiing (KU) og kommunen sin fagkyndige har gitt uttale etter naturmangfaldlova. Som avbøtande tiltak er det foreslått informasjonsskilt og avgrensning av helikopterflyging jf. notat om anbefalte omsynssoner for sårbare artar av fugl utarbeidd av Multiconsult.*
Vår vurdering: Statsforvaltaren har ingen særskilte merknader til tiltaket, men legg til grunn av aktiviteten knytt til bruken av dagsturhytta ikkje vil vere til hinder for landbruket.

Vurdering av dispensasjonssøknad

Det følger av pbl. §19-2 første ledd at kommunen *kan* gi varig dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i medhold av plan og bygningsloven og kommunen kan sette vilkår for dispensasjon.

I dette ligger at kommunen kan gi dispensasjon, men det er ingen plikt til å gi dispensasjon dersom vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt. Vurderingen beror på kommunens frie forvaltningsskjønn som kun er begrenset av myndighetsmisbrukslæren.

Etter pbl § 19-2 (2) skal ikke dispensasjon gis:

- Dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra eller hensynene i lovens formålsbestemmelse eller nasjonale eller regionale interesser, blir vesentlig tilsidesatt
- Fordelene ved å gi dispensasjon må være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering.

Begge disse vilkårene må være oppfylt for at kommunen kan gi dispensasjon.

Vurdering om tiltaket setter hensynet bak LNF-formålet vesentlig til side (kulepunkt 1):

Hensikten bak LNF-formålet er å ivareta at områder avsatt til LNFR-områder skal nyttes eller sikres til landbruksproduksjon, herunder jordbruk og skogbruk. Det er lovens klare hovedregel at det i områder som i kommuneplanens arealdel er avsatt til LNFR-områder ikke skal tilrettelegges for andre formål. Tiltaket vil ikke plasseres på eller grenser til landbruksjord, og det vurderes at hensynet bak formålet ikke blir vesentlig satt til side ved å gi dispensasjon.

Tiltaket er omsøkt oppført i område med kystlynghei som er definert som «utvalgt naturtype» og det skal tas særskilt hensyn til naturtypen ved utøving av offentlig myndighet og skjønn. Det er utarbeidet konsekvensvurdering og kommunen sin fagmyndighet har gjort vurdering etter de miljøretslige prinsippene i naturmangfoldlova i saken. Tiltaket er vurdert til noe miljøskade på kystlyngheia og at den samlede konsekvensen for naturmangfold vurderes til noe negativ, basert på at noe miljøskade er dominerende for vurderte forekomster. På en regional skala er denne heia en av flere kystlyngheier innen relativt kort avstand, og det er vurdert at tiltaket i liten grad påvirker kystlyngheias tilstand nasjonalt. Forvaltningsleder vurderer at tiltaket ikke vil sette hensynet bak formålet vesentlig til side.

Vurdering av om fordelene ved å gi dispensasjon er klart større enn ved ulempene (kulepunkt 2):

Ved vurdering av dispensasjon skal det legges særlig vekt på konsekvensene for helse, miljø, jordvern, sikkerhet og tilgjengelighet. I vurderingen skal også statlige og regionale rammer og mål legges særlig vekt på. Søker begrunner søknaden med at dagsturhytten er et godt folkehelse-/trivseltiltak for almenheten. Avstand

til eksisterende sendermast/hytte blir 25/40 meter. Området er dermed alt bebyggt, og det er etablerte stier om området. Forvaltningsleder er enig i søkeres begrunnelse ved at dette er et svært godt tiltak for almenheten som vil gi en stor fordel ved at dispensasjon gis. Søker begrunner videre med at *det er utarbeidet en konsekvensanalyse med tanke på kystlyngheien og truede fugelarter. Konklusjonen i analysen er at tiltaket ikke vil ha store negative konsekvenser. For å gjøre konsekvensene minst mulig, vil det bli satt opp informasjonsskilt.* Forvaltningsleder er enig med søker at utifra analyse og vurderinger etter naturmangfoldlova i forbindelse med tiltaket og med de avbøtende tiltak som settes som vilkår i saken, så vurderes fordelene ved å gi dispensasjon som større enn de ulemper tiltaket vil medføre.

Samlet vurdering

Med bakgrunn i utredningen over har Tysvær kommune kommet fram til at begge vilkår jf. pbl. § 19-2 er oppfylt, og at dispensasjon kan gis med vilkår.

Vurdering av tiltak

Tiltaket berører utvalgte naturtyper som er kategorisert som «svært viktig». Ved oppføring, plassering og utforming av tiltaket skal det tas særlig hensyn til forekomsten av utvalgt naturtype for å unngå forringelse av naturtypens utbredelse og forekomstens økologiske tilstand. Der konsekvensene for den utvalgte naturtypen ikke er klarlagt etter reglene om konsekvensvurderinger i plan- og bygningsloven kapittel 4, skal tiltakshaver utarbeide en konsekvensanalyse for tiltakets virkninger på naturtypen. Det er innsendt konsekvensanalyse jf. krav i TEK § 9-4, og vurdert å være utarbeidet i samsvar med bestemmelsen.

Tegninger viser inntegnet en pipe i bygningen. Tiltaket er ikke vurdert i søknad da ildsted krever søknad om tillatelse til tiltak med ansvarsrett, jf. pbl. § 20-3.

Vedtaket må kunngjøres i avis og registreres i Miljøvedtaksregisteret, jf. § 56 i nml, og forskrift om miljøvedtaksregister § 3 bokstav c.

Forvaltningsleder vurderer at tiltaket for øvrig er i samsvar med plan og bestemmelser og godkjenner ny dagsturhytte med vilkår i saken.

Gebyr

Saksbehandlingsgebyr er etter Tysvær kommunes gebyrregulativ. Faktura blir ettersendt til tiltakshaver.

Merknader

- Det er lagt til grunn at alle relevante funksjoner og ansvarsområder i tiltaket er dekket med nødvendig ansvarsrett jf. pbl. § 23-3.
- Det må søkes om ferdigattest. Ingen bygning eller anlegg kan tas i bruk uten at det foreligger enten midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest fra kommunen, jf. pbl. § 21-10.
- Denne tillatelsen skal alltid være tilgjengelig på byggeplassen.
- Er tiltaket ikke igangsatt senest 3 år etter at tillatelsen er gitt faller tillatelsen bort. Det samme gjelder dersom tiltaket blir innstilt i lengre tid enn 2 år, jf. pbl. § 21-9.
- Bygningen/tiltaket må ikke tas i bruk til annet formål enn det denne tillatelsen gjelder.

Du kan klage på vedtaket

Som part i saken har du rett til å klage på vedtaket innen tre uker fra du fikk dette brevet. Du finner mer informasjon om klageretten på siste side.

Forvaltning har behandlet saken, jf. kommuneloven 13-1, sjette ledd. Det er et administrativt vedtak, fattet etter gjeldende delegeringsreglement.

Med hilsen

Bjørge Tone Vikshåland

Hilde Fredriksen

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Kopi til:

Karmsund Havn IKS	Postboks 186	5501	HAUGESUND
Rogaland Fylkeskommune	Postboks 130 Sentrum	4001	Stavanger
Statsforvaltaren i Rogaland	Postboks 59 Sentrum	4001	STAVANGER

Vedlegg:

Situasjonsplan

Teikningar

Plantegning

Skjema for søknad om ferdigattest

Klagerett

Du har rett til å klage på dette vedtaket. Klageretten er omtalt i forvaltningsloven § 28.

Klagefrist	Klagefristen er tre veker frå den dagen du fekk dette brevet. Det er nok at klagen er sendt på e-post eller postlagd før fristen går ut. Dersom du klager så seint at det kan vera uklart for oss om du har klaga i rett tid, bør du opplysa om datoen for når du fekk brevet. Dersom du klager for seint, kan me sjå bort frå klagen. Du kan søka om å få lengre klagefrist. Du må i så fall grunngi søknaden.
Innhald i klagen	Du må opplysa om kva vedtak du klagar på, grunnen til at du klagar, kva endringar du ønsker, og eventuelt andre opplysningar som kan ha noko å seia for vår vurdering av klagen. Klagen må vera underskriven.
Kven sender du klagen til?	Klagen sender du på e-post til post@tysver.kommune.no eller i brev til Tysvær kommune, Byggesak, Postboks 94, 5575 AKSDAL. Dersom vedtaket vårt ikkje vert endra som følge av klagen, sender me klagen til klageinstansen for endeleg vedtak.
Klageinstans	Statsforvaltaren er klageinstans i nokon saker, og kommunen sitt formannskap eller klageutval i andre saker. Dersom saken går til ein klageinstans, vil du få konkret beskjed om kva instans det er.
Rett til å sjå dokumenta og til å krevja rettleiing	Med nokon unntak har du rett til å sjå dokumenta i saken. Reglane om dette finn du i §§ 18 og 19 i forvaltningsloven. Har du behov for rettleiing, ta kontakt med oss, så vil vi gi nærmare rettleiing om retten til å klaga, om framgangsmåten og om saksgangen elles.
Kostnadene med klagesaka	Dersom vedtaket blir endra til din fordel, kan du ha krav på å få dekkja større kostnadar som har vore nødvendige for å få endra vedtaket, f.eks. til advokathjelp. Dersom det trengst, vil klageinstansen orientera deg om retten til å krevja å få dekket saksomkostningar. Eventuelt krav om dekning av saksomkostningar må fremmast innan tre veker etter at det nye vedtaket blei gjort kjent for deg.
Klage til Sivilombudsmannen	Dersom du meiner at du er urettferdig behandla av den offentlege forvaltninga, kan du senda inn ein klage til Sivilombudsmannen. Sivilombudsmannen kan ikkje endra vedtaket, men kan gi sin vurdering av korleis den offentlege forvaltninga har behandla saken, og om det er gjort feil eller noko er forsømt. Dette gjeld ikkje i saker som er avgjort av Kongen i statsråd (regjeringa). Då kan du ikkje seinare få saka di inn for Sivilombudsmannen.